

[Finansministeren.]

og retfærdig. Derfor må det altså tage nogen tid. Det er ikke noget, man kan skære ned til hurtige ekspeditioner ved en skranke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går forslaget til folketingsbeslutning direkte til anden (sidste) behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om langsigtet indvandringspolitik [af Kristine Heltberg m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXXII) findes i tillæg A. sp. 6207, fremsættelsen i tidenden sp. 6339).

Forslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg synes, det er meget vigtige problemer, SF's forslag omhandler, og jeg er glad for at få lejlighed til at redegøre for den førte fremmedarbejderpolitik igennem de senere år.

Må jeg først nævne, at indtil 1969 var der en begrænset og relativt jævn tilgang af udenlandsk arbejdskraft. Denne tilgang, der svingede mellem 500 og et par tusind personer om året, voldte overhovedet ikke problemer af nogen betydning.

Da vi så kom frem til 1969, forøgedes tilgangen væsentligt, til op imod 5.000 personer, og i 1970 indvandrede ca. 12.000 fremmedarbejdere. Hertil kom, at indvandrerne i særlig grad kom fra lande, fra hvilke vi ikke tidligere havde modtaget udenlandsk arbejdskraft; ca. halvdelen af tilgangen af udenlandsk arbejdskraft kom fra Jugoslavien og Tyrkiet, og der kom arbejdere fra andre middelhavslande også. Denne store tilgang af fremmedarbejdere fra lande, der ligger os fjernt med hensyn til kultur og sprog, skabte problemer, ikke mindst fordi vi ikke havde

forberedt os på denne ekstraordinære tilstrømning.

Den daværende regering nedsatte i juni 1969 et fremmedarbejderudvalg til at behandle spørgsmålet om de udenlandske arbejderes forhold i Danmark. Udvalget skulle dels se på reglerne om arbejdstilladelser, dels på udlændingenes sociale og trivselsmæssige vilkår her i landet. Dette udvalg, der havde repræsentanter for LO og Dansk Arbejdsgiverforening samt for de særligt berørte styrelser, afgav forskellige indstillinger i tiden fra november 1969 til oktober 1970 og afgav en endelig og samlet betænkning i november 1970.

Jeg vil lige nævne, at indstillingerne angik spørgsmålet om ændring af reglerne for meddelelse af arbejdstilladelser, problemer vedrørende rådgivning, boligforhold, fritidsforanstaltninger, danskundervisning, helbredsundersøgelser, generel information, undervisning af børn, adgang til faglig uddannelse, sikkerhed på arbejdspladsen og postproblemer. Endvidere afgav udvalget en supplerende indstilling om reglerne for meddelelse af arbejdstilladelse.

Jeg vil meget gerne understrege, at fremmedarbejderudvalgets indstillinger i meget vidt omfang er fulgt op både lovgivningsmæssigt og administrativt. Der er således under socialministeriet skabt en fremmedarbejderkonsulenttjeneste og en tolketjeneste. Der er af forskellige styrelser udgivet oplysningsmateriale på en række sprog, f.eks. om skatteforhold. Der ydes tilskud til udgivelse af et blad for fremmedarbejdere. Jeg kan nævne, at der i 26 danske kommuner findes aktiviteter for fremmedarbejdere i form af speciel rådgivning, oftest i forbindelse med klubber for fremmedarbejdere. Disse aktiviteter finansieres på forskellig måde af kommunerne, staten og private.

Fremmedarbejderudvalgets indstillinger på boligområdet er fulgt op ved ændringer i boliglovgivningen, for så vidt angår såvel familieboliger og enkeltværelser som arbejderkollegier. Det må dog erkendes, at disse bestemmelser på boligområdet ikke i praksis har haft den store betydning for fremmedarbejderne, fordi disse ikke er indstillet på eller har råd til at betale, hvad det koster at bo i nye boliger her i landet.

Med hensyn til fritidsforanstaltninger kan